

**ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА РАДА
ВИКОНАВЧИЙ АПАРАТ**

пл. Народна, 4, м. Ужгород, 88008, тел.: (03122) 61-31-40, факс: 61-43-64
web:www.zakarpat-rada.gov.ua, e-mail: admin@zak-rada.gov.ua, код ЄДРПОУ 25435963

02.10.2017 № 22/01-29

На № _____ від _____

Ковачу А.

У відповідь на запит, що надійшов на електронну адресу обласної ради 23.09.2017 та зареєстрований 25.09.2017, надсилаємо прийняте на пленарному засіданні восьмої сесії обласної ради рішення від 21.09.2017 № 891 «Про Звернення Закарпатської обласної ради щодо Закону України «Про освіту» та копію проекту цього рішення.

Додаток: на 6 арк.

Керуючий справами

Ю. Гузинець

**ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА РАДА
Восьма сесія VII скликання
РІШЕННЯ**

21.09.2017

м. Ужгород

№891

**Про Звернення Закарпатської обласної ради
щодо Закону України «Про освіту»**

Відповідно до частини 2 статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» обласна рада **вирішила**:

1. Звернутися до Президента України Порошенка П. О. щодо Закону України «Про освіту» (текст Звернення додається).
2. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійні профільні комісії обласної ради.

Голова ради

М. Рівіс

**Президенту України
Порошенку П.О.**

ЗВЕРНЕННЯ

Ми, депутати Закарпатської обласної ради, підтримуючи прагнення влади до поліпшення якості освіти в Україні, у тому числі всебічний розвиток української мови як державної, звертаємося до Вас із приводу прийняття Верховною Радою України 5 вересня 2017 року Закону України «Про освіту», у якому, на нашу думку, порушуються конституційні права осіб, які належать до національних меншин, на навчання рідною мовою.

Вкрай стурбовані можливими наслідками для населення краю у зв'язку із впровадженням норм цього Закону. Громадяни України, які належать до національних меншин, втрачають право на вільний вибір мови навчання, що замінюється правом одержувати освіту в державних і комунальних закладах виключно державною мовою. Представникам нацменшин гарантується право на здобуття освіти мовою відповідної національної меншини тільки в окремих класах комунальних навчальних закладів на рівні дошкільної і початкової освіти, і тільки поряд з державною мовою. Тобто у зв'язку із прийняттям Закону втрачається право осіб, принадливих до національних меншин, на здобуття освіти рідною мовою в державних і комунальних закладах на всіх рівнях, крім вищеведених, і формах (зокрема: загальної, середньої, спеціальної, вищої тощо) освіти, а також право на функціонування навчальних закладів з мовою навчання національних меншин.

Нормативними положеннями статті 7 Закону порушується ряд прав і свобод, передбачених та гарантованих Конституцією України. Зокрема:

- частинами 3 і 5 статті 10 – щодо гарантування вільного розвитку, використання і захисту мов національних меншин та конституційної гарантії застосування мов;
- частинами 2 і 3 статті 22 – щодо гарантування і неприпустимості звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод при прийнятті нових законів;
- частиною 5 статті 53 – щодо гарантування громадянам, які належать до національних меншин права на навчання рідною мовою чи вивчення рідної мови у державних та комунальних закладах.

Низка положень прийнятого Закону не відповідає Європейській хартії регіональних мов або мов меншин, Декларації про права осіб, що належать до національних або етнічних, релігійних та мовних меншин, Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, які Україна ратифікувала.

Деякі положення прийнятого Закону суперечать двостороннім договорам України з сусідніми країнами, зокрема Молдовою, Румунією, Угорщиною, які передбачають зобов'язання України щодо забезпечення мовних прав національних меншин. Згідно зі статтею 9 Конституції України

чинні міжнародні договори, згоду на обов'язковість яких надала Верховна Рада України, є частиною національного законодавства України.

Упродовж багатьох десятиліть забезпечувалося і реалізувалося на практиці право національних меншин на навчання рідною мовою. Це право закріплене законодавчо для усіх без винятку національних меншин, представлених у багатонаціональному українському суспільстві.

Наш край знаний своєю толерантністю і міжетнічною злагодою, яка сформувалася історично упродовж багатьох століть. На території українського Закарпаття живуть представники понад 100 національностей, серед яких угорці, румуни, молдавани, словаки, поляки, німці та ін., і всі вони, будучи громадянами демократичної України, бажають у повноті оволодіти державною мовою без обмежень щодо мов національних меншин.

Висловлюємо своє занепокоєння і просимо Вас, вельмишановний Петре Олексійовичу, застосувати надані Вам законодавством України повноваження – внести правки або накласти вето на проект Закону України «Про освіту», який, поряд з тим, що спричинить порушення конституційних прав і свобод громадян України, несе загрозу авторитету нашої держави на міжнародній арені; ставить під сумнів щирість проголошених Україною євроінтеграційних праґнень, реалізація яких неможлива у разі порушення прав і свобод людини, зокрема і представників національних меншин; може призвести до міжнаціональних конфліктів, зростання еміграційних процесів і не веде до консолідації суспільства.

Також просимо направити проект Закону України «Про освіту» для експертизи Генеральному секретарю Ради Європи та до Венеціанської комісії на відповідність його положень європейським стандартам та цінностям і, тільки у разі їх позитивних висновків, ініціювати повторний розгляд законопроекту Верховною Радою України.

**Звернення прийняте на пленарному засіданні восьмої сесії
Закарпатської обласної ради VII скликання**

Депутати Закарпатської обласної ради VII скликання

Ініціатор: депутати обласної ради

ПРОЕКТ
№ 1159 ПР/01-15

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА РАДА

Восьма сесія VII скликання

РІШЕННЯ

2017

м. Ужгород

№

**Про Звернення Закарпатської обласної ради
щодо Закону України «Про освіту»**

Відповідно до частини 2 статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» обласна рада **вирішила**:

1. Звернутися до Президента України Порошенка П. О. щодо Закону України «Про освіту» (текст Звернення додається).
2. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійні профільні комісії обласної ради.

Голова ради

М. Рівіс

ПРОЕКТ

Президенту України
Порошенку П. О.

ЗВЕРНЕННЯ

Ми, депутати Закарпатської обласної ради, звертаємося до Вас, як до гаранта Конституції України, прав і свобод людини і громадянина, з приводу прийняття Верховною Радою України 5 вересня 2017 року Закону України «Про освіту», у якому, на нашу думку, порушуються конституційні права осіб, які належать до національних меншин, на навчання рідною мовою.

Вкрай стурбовані можливими наслідками для населення краю у зв'язку із впровадженням норм цього Закону. Громадяни України, які належать до національних меншин, втрачають право на вільний вибір мови навчання, що замінюється правом одержувати освіту в державних і комунальних закладах виключно державною мовою. Представникам нацменшин гарантується право на здобуття освіти мовою відповідної національної меншини тільки в окремих класах комунальних навчальних закладів на рівні дошкільної та початкової освіти, і тільки поряд з державною мовою. Тобто, у зв'язку із прийняттям Закону втрачається право осіб, принаджених до національних меншин, на здобуття освіти рідною мовою в державних і комунальних закладах на всіх рівнях, крім вищеведених, і формах (зокрема: загальної, середньої, спеціальної, вищої тощо) освіти, а також право на функціонування навчальних закладів з мовою навчання національних меншин.

Нормативними положеннями статті 7 Закону порушується низка прав і свобод, передбачених та гарантованих Конституцією України. Зокрема:

- частинами 3 і 5 статті 10 щодо гарантування вільного розвитку, використання і захисту мов національних меншин та конституційної гарантії застосування мов;

. - частинами 2 і 3 статті 22 щодо гарантування і неприпустимості звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод при прийнятті нових законів;

- частиною 5 статті 53 щодо гарантування громадянам, які належать до національних меншин права на навчання рідною мовою чи вивчення рідної мови у державних та комунальних закладах;

Ряд положень прийнятого Закону не відповідають Європейській хартії регіональних мов або мов меншин, Декларації про права осіб, що належать до національних або етнічних, релігійних та мовних меншин, Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, які Україна ратифікувала.

Деякі положення прийнятого Закону суперечать двостороннім договорам України з сусідніми країнами, зокрема Молдовою, Румунією, Угорщиною, які передбачають зобов'язання України щодо забезпечення

мовних прав національних меншин. Згідно зі статтею 9 Конституції України чинні міжнародні договори, згоду на обов'язковість яких надала Верховна Рада України, є частиною національного законодавства України.

Право національних меншин, у тому числі болгар, молдаван, румун, словаків, угорців, на навчання рідною мовою випливає не лише з нині діючого законодавства України; йдеться про право, яке реалізується на практиці протягом багатьох десятиліть, тобто вони могли користуватися цим правом раніше в інших державних формacіях.

Представники національних меншин, які живуть на Закарпатті – законослухняні громадяни України і прагнуть у повному обсязі володіти державною мовою, захищати яку потрібно і необхідно, але не обмежуючи при цьому мови національних меншин.

Цим зверненням висловлюємо своє занепокоєння і просимо Вас застосувати надані Вам законодавством України повноваження, а також свій авторитет і політичний вплив, не допустити в дію Закон України «Про освіту», який, поряд з тим, що спричинить порушення конституційних прав і свобод громадянам України, несе загрозу авторитету нашої держави на міжнародній арені; ставить під сумнів щирість проголошених Україною євроінтеграційних прагнень, реалізація яких неможлива у разі порушення прав і свобод представників національних меншин.

**Звернення прийнято на восьмій сесії
Закарпатської обласної ради VII скликання**

**Депутати Закарпатської обласної ради
VII скликання**